

Αίκρωτος ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΟΙΚΟ

Ατάκτως εκδιδόμενον Ενημερωτικό Δελτίο της Πανελληνίας Ένωσης Εκπαιδευτικών για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Τεύχος 8
Μάιος 1999

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Όπως ήδη γνωρίζετε, από προηγούμενη μας ανακοίνωση, το Διοικητικό Συμβούλιο της Π.Ε.ΕΚ.Π.Ε. αποφάσισε τη διοργάνωση του 1^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση.

Κύριες θεματικές ενότητες του συνεδρίου είναι:

1. **Η αξιολόγηση των προγραμμάτων της Π.Ε.** και της μέχρι τώρα πορείας του θεσμού στην Ελλάδα.
2. **Η χάραξη στρατηγικής** για την ανάπτυξη και γενίκευση του θεσμού στα επόμενα χρόνια.

Οι εργασίες του συνεδρίου θα λάβουν χώρα στην Αθήνα, στις 8, 9 και 10 Οκτωβρίου 1999, το δε δικαίωμα συμμετοχής στο συνέδριο ανέρχεται σε 20.000 δραχμές

Ήδη, η ανακοίνωση του συνεδρίου έχει σταλεί στις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης των Νομών της χώρας (Γ2/999/3-3-1999).

Εκτός από τους διάφορους ερευνητές της Π.Ε. και τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, αναμένεται (και εμείς, με τη σειρά μας, προτρέπουμε) να καταθέσουν επιστημονικές εργασίες ή ανακοινώσεις ή πόστερ εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, που υλοποιούν προγράμματα Π.Ε. Παρέχεται επίσης και η δυνατότητα έκθεσης παιδαγωγικού και εποπτικού υλικού στο χώρο του συνεδρίου.

Υπενθυμίζουμε ότι η **υποβολή ανακοινώσεων στην κρίση της επιστημονικής επιτροπής του συνεδρίου μπορεί να γίνει το αργότερο μέχρι 15 Μαΐου 1999** και οι δηλώσεις συμμετοχής στο συνέδριο μπορούν να υποβληθούν μέχρι 30 Ιουνίου 1999.

Συγγραφική Ομάδα Π.Ε.ΕΚ.Π.Ε.

Στο πλαίσιο των καινοτομικών προσεγγίσεων της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε.) δημιουργούμε μια Πειραματική Συγγραφική Ομάδα.

Σκοπός της ομάδας θα είναι η ανίχνευση επιστημονικών προτάσεων των διεθνών διδακτικών ρευμάτων στην Π.Ε.

Αποτέλεσμα της εργασίας της ομάδας θα είναι η Έκδοση Φυλλαδίων, τα οποία θα χρησιμεύσουν ως υποβοηθητικά ερεθίσματα για τους εκπαιδευτικούς που ασχολούνται με την Π.Ε.

Η δομή των φυλλαδίων θα περιλαμβάνει :

1. Περιγραφή της διδακτικής προσέγγισης π.χ. Παιχνίδι Ρόλων, Case Study, Μέθοδος Σεναρίου κλπ.
2. Ιστορικά Στοιχεία Παιδαγωγικής Χρήσης της προσέγγισης.
3. Ψυχοπαιδαγωγική Θεωρητική Υποστήριξη - Σύνδεση με τους Νόμους 1566 και 2525.
4. Παραδείγματα εφαρμογής της διδακτικής προσέγγισης σε Προγράμματα Π.Ε. (πραγματικά ή προσομοίωσης).
5. Βιβλιογραφία

Περιμένουμε τις ιδέες σας και τη βοήθεια σας
Παρακαλούμε Δηλώστε Συμμετοχή
Πληροφορίες : Μαριάννα Τσεμπερλίδου
Τηλέφωνα: 5314008, 0932-891029

ΘΑ ΞΑΝΑΠΑΜΕ !!!!! ΘΑ ΞΑΝΑΠΑΜΕ!!!!

Ένας μικρός απολογισμός από την εκδρομή του παραρτήματος στην Πρέβεζα.

Αποδείχτηκε ότι για να οργανώσεις μια τόσο μεγάλη εκδρομή πρέπει να έχεις πολύ μεγάλη εμπειρία και οργάνωση ή τεράστιο θράσος. Εμπειρία και οργάνωση μπορεί να μην διαθέταμε, από θράσος όμως...!!!

Τελικά όλοι ή σχεδόν όλοι πέρασαν καλά. Αυτό φαίνεται από τα πολλά τηλέφωνα που έχουν ήδη γίνει σε διάφορα μέλη της Διοικούσας Επιτροπής; για να επαναλάβουμε το εγχείρημα. Μην ανησυχείτε. ΘΑ ΞΑΝΑΓΙΝΕΙ, ΘΑ ΞΑΝΑΓΙΝΕΙ! Αν δεν τα καταφέρουμε φέτος, σίγουρα από τη νέα σχολική χρονιά.

Ξεκινήσαμε με απρόοπτα και δυσκολίες που μας ακολουθούσαν σχεδόν σε όλη την εκδρομή. Παρ' όλα αυτά, με φιλική διάθεση και χιούμορ τα ξεπεράσαμε και πορευτήκαμε οικοπεριβαλλοντικά από το καλό στο καλύτερο. Το γνωστό κυκλοφοριακό κομφούζιο της Ελλάδας, μας ανάγκασε να καταλήξουμε στην Πρέβεζα την Παρασκευή στις 2 μετά τα μεσάνυχτα, αν και ξεκινήσαμε στον προκαθορισμένο χρόνο.

Παρ' όλα αυτά, το Σάββατο ξεκινήσαμε χαρωποί και ορεξάτοι για το Ζάλογγο και την Αρχαία Κασσώπη,

όπου ξεναγηθήκαμε από τον υπεύθυνο του Αρχαιολογικού χώρου. Μέσα από μια υπέροχη διαδρομή μισής ώρας, φτάσαμε στα στενά του Αχέροντα. Ένα τοπίο υπέροχης φυσικής ομορφιάς που στο βάθος δέσποζαν τα περήφανα βουνά του Σουλίου. Διασχίζοντας την αποξηραμένη Αχερουσία λίμνη, φτάσαμε στον μυσταγωγικό χώρο του Νεκρομαντείου, όπου ξεναγηθήκαμε από τον εκεί υπεύθυνο του αρχαιολογικού χώρου. Ένας μικρός, αλλά πραγματικά αξιόλογος αρχαιολογικός χώρος, τόσο από αρχιτεκτονικής, όσο και από φιλοσοφικής πλευράς.

Ακολουθώντας τον παραλιακό δρόμο φτάσαμε αργά το μεσημέρι στην πανέμορφη Πάργα. Μετά το γεύμα στα γραφικά ταβερνάκια της, χαρήκαμε όμορφες βόλτες στα στενά της πόλης. Κάποιοι από τους «μικρούς εξερευνητές» ενθουσιάστηκαν τόσο από το

κάστρο της Πάργας; που έμειναν και μετά τη δύση του ήλιου έτσι ο φύλακας τους κλείδωσε μέσα. Όπως ήταν φυσικό, οργανώθηκε αποστολή διάσωσης, βρέθηκε ο δήμαρχος από τον «007» της παρέας για να τους απελευθερώσουμε και να συνεχίσουμε την πορεία της επιστροφής μας προς Πρέβεζα.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ: Η προγραμματισμένη κρουαζιέρα της δεύτερης μέρας στον Αμβρακικό κόλπο, που είχε υποσχεθεί να μας προσφέρει ο δήμος Πρέβεζας δεν έγινε λόγω κακής συνεννόησης. Παρ' όλα αυτά η μέρα κύλησε με νέο πρόγραμμα αρκετά καλά. Ξεναγηθήκαμε στο χώρο της αρχαίας Νικόπολης και επισκεφτήκαμε οδικώς αρκετές περιοχές του υδροτόπου του Αμβρακικού, απολαμβάνοντας τα πανέμορφα τοπία τα γεμάτα υδρόβια πουλιά.

Τελικά η καλύτερη μέρα ήταν η Δευτέρα, όπου επισκεφτήκαμε τη λίμνη Ζηρό, μια λίμνη εξωτικής ομορφιάς χαμένη μέσα στα Κασσωπιαία όρη. Το ψιλόβροχο έκανε το τοπίο ακόμη πιο όμορφο και κανείς δεν διανοήθηκε να μείνει μέσα στα λεωφορεία. Όλοι μαζί περπατήσαμε για ένα δίωρο στις όχθες της λίμνης.

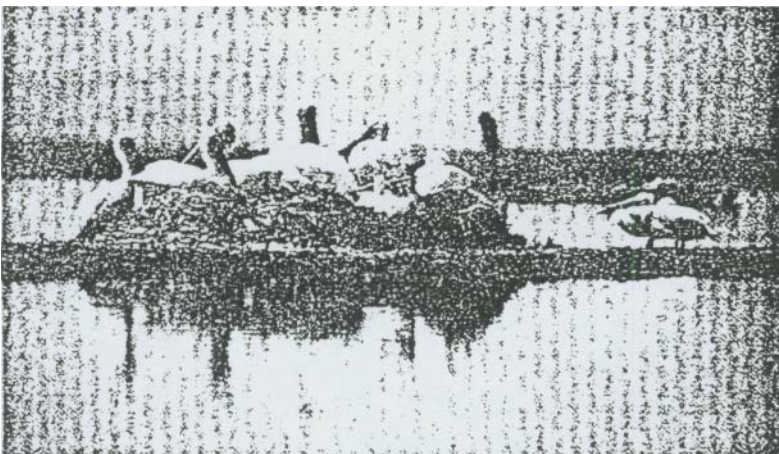
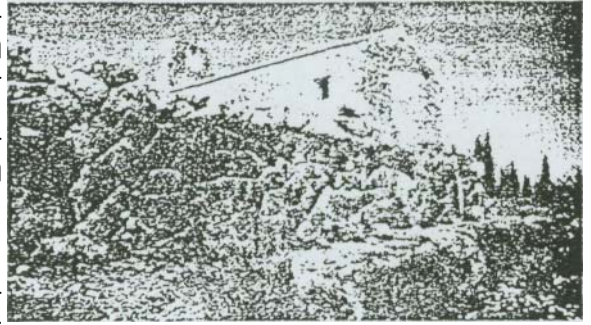
Είναι περιττό ν' αναφέρουμε ότι οι φανατικοί φωτογράφοι της παρέας, που δεν ήταν και λίγοι, κατανάλωσαν δεκάδες θετικά και αρνητικά φιλμ.

Δεν πρέπει να ξεχάσουμε ν' αναφέρουμε την πολύτιμη βοήθεια που μας πρόσφερε τις δύο πρώτες μέρες ο υπεύθυνος Π.Ε. της Β'θμιας Εκπ/σης Πρέβεζας Γιώργος Τσανέλης τον οποίο ευχαριστούμε θερμά.

Και να μην ξεχάσω: στην εκδρομή συμμετείχε ο μαγικός αριθμός των 69 ατόμων!!!!

ΚΑΙ ΕΙΣ ΑΛΛΑ ΜΕ ΥΓΕΙΑ.

Θοδωρής Παπαπαύλου

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ Π.Ε.

Μετά από πολλές αναβολές διεξήχθη με επιτυχία στην Αθήνα το Σεμινάριο Υπευθύνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης από 1 έως και 5 Φεβρουαρίου 1999.

Το πρόγραμμα ήταν πολύ φορτωμένο με συνεχείς πρωινές και απογευματινές συνεδριάσεις όλες τις ημέρες. Μια συνοπτική εικόνα των θεμάτων που αναλύθηκαν με τους αντίστοιχους εισηγητές παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Θέμα	Εισηγητής
Παιδαγωγικές προσεγγίσεις στην Π.Ε.	Παρασκευόπουλος Σ. Επικ. Καθ. του ΑΠΘ (ΠΤΔΕ)
Ανάλυση μεθόδου project	Χρυσ αφίδης Κ. Αναπλ. Καθ. Παν. Αθηνών (ΤΕ-ΑΠΗ)
INTERNET και Π.Ε.	Ομάδα ερευνητών ΕΚΚΕ
Δυναμική της ομάδας-Επικοινωνιακές σχέσεις	Ακριβόπουλος Κ., Κοινωνιολόγος
Αειφορία και εκπαίδευση	Στρογγυλό τραπέζι (Σκούλος Μ., Παπαδημητρίου Β., Μοδινός Μ., Κώτσης Σ.)
Περιβαλλοντικά προβλήματα του Ελληνικού χώρου	Αριανούτσου Μ. Επικ. Καθ. Παν. Αθηνών
Τα ΚΠΕ στη χώρα μας	Φαραγγιτάκης Γ. & Παιδαγωγική Ομάδα του Κ. Π. Ε. Αργυρούπολης

Επίσης έγινε ενημέρωση για την πολιτική της UNESCO για το περιβάλλον και την αειφορία, για την Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Π.Ε., για τα προγράμματα COMENIUS, LEONARDO, ΣΕΠΠΕ, Κινητικότητας, ΟΔΥΣΣΕΙΑ για τα θεματικά δίκτυα στην ΠΕ και για τα Έργα του ΕΠΕΑΕΚ.

Συστάθηκαν ομάδες εργασίας που ασχολήθηκαν:

- ✓ με το θεσμικό πλαίσιο της ΠΕ και τον ρόλο του Υπεύθυνου ΠΕ,
- ✓ με τη συνεργασία των ΚΠΕ και Υπευθύνων ΠΕ για την προαγωγή της ΠΕ στις περιοχές εμβέλειάς τους και
- ✓ για την κατάρτιση προγράμματος για τα προαιρετικά εκπαιδευτικά προγράμματα.

Η συμμετοχή των συναδέλφων υπευθύνων ήταν ενεργητική και η προσπάθεια της Διεύθυνσης Σπουδών Δ.Ε. έπιασε τόπο. Το Σεμινάριο αυτό ικανοποίησε σε γενικές γραμμές, παρουσίασε πολύ λίγα προβλήματα, και αυτό οφείλεται κατά κύριο λόγο στον Δ/ντή Σπουδών ΔΕ κ. Γ. Λαρισαίο, στον Δ/ντή Σπουδών Π Ε κ. Π. Γούση, αλλά και στις αγαπητές συναδέλφους του Γραφείου ΠΕ του ΥΠΕΠΘ στην Έφη Φουσέκη, Σοφία Πλατανισιώτη, Χρυσού Μαργαρίτα, Σεβαστή Βαμβακοπούλου και Φρόσω Φλέγγα.

Αφησε όμως και μερικά αναπάντητα ερωτήματα!

Η ΠΕ έχει πετύχει κάρα πολλά αυτά τα χρόνια. Όμως μπορεί και πρέπει να πετύχει περισσότερα. Χρειάζεται να αναβαθμιστεί ο ρόλος του Υπεύθυνου ΠΕ και να αναπροσαρμοστεί το θεσμικό πλαίσιο για την ΠΕ. Ο αντικειμενικός στόχος της προστασίας του περιβάλλοντος και της ευαισθητοποίησης των μαθητών μας με μόνο 8% συμμετοχή δεν είναι εφικτός. Η πρόκληση είναι μπροστά μας: Συνθετικές-δημιουργικές εργασίες μέσα από την ΠΕ,.....

Ελπίζουμε αλλά και επιθυμούμε να γίνει το συντομότερο δυνατό το επόμενο σεμινάριο.

Συμεών Τσελέντης
Φυσικός, Υπεύθυνος ΠΕ, Νομ Πειραιά.

Πάμε μια βόλτα στο Μοναστηράκι!

Σκοπός του εκπαιδευτικού υλικού «Πάμε μια βόλτα στο Μοναστηράκι» είναι να δώσει την ευκαιρία σε δασκάλους και μαθητές να ασχοληθούν με μια παλιά και αγαπημένη γειτονιά της Αθήνας που αποτελεί ένα σπουδαίο παράδειγμα ιστορικής και πολιτισμικής συνέχειας στη χώρα μας. Το Μοναστηράκι δεν είναι ένας συνηθισμένος ιστορικός χώρος. Είναι ένας χώρος ζωντανός, λειτουργικός, πολυσυλλεκτικός. Διατηρεί πολλά από τα ιστορικά του χαρακτηριστικά, ενώ εξελίσσεται και προσαρμόζεται στην εποχή του.

Επιλέξαμε το Μοναστηράκι για τα ιδιαίτερα αυτά χαρακτηριστικά του, αλλά και σαν αντιπροσωπευτικό δείγμα όλων εκείνων των αστικών περιοχών της Ελλάδας που αξίζει να ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ, ΝΑ ΑΓΑΠΗΣΟΥΜΕ, ΝΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΨΟΥΜΕ από μια αναπτυξιακή λογική που δε σέβεται την ιστορική και πολιτιστική παράδοση. Το προτεινόμενο υλικό μπορεί να εφαρμοστεί επομένως σε όλες τις περιοχές της Ελλάδας με ανάλογα χαρακτηριστικά.

ΣΤΟΧΟΙ

- Να γνωρίσουν οι μαθητές το Μοναστηράκι όπως είναι σήμερα, αλλά και τις αλλαγές του μέσα στην ιστορική του διαδρομή.
- Να κατανοήσουν την επίδραση των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων στην περιοχή.
- Να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη σχεδιασμού, προγραμματισμού και δράσης, προκειμένου να συνδυαστεί η ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά με τις παρούσες δραστηριότητες και ανάγκες, αλλά και τις μελλοντικές χρήσεις.

Το εκπαιδευτικό υλικό «Πάμε μια βόλτα στο Μοναστηράκι» απευθύνεται στους μαθητές των τελευταίων τάξεων του Δημοτικού Σχολείου (Δ', Ε', ΣΤ') και διαρθρώνεται σε πέντε θεματικούς άξονες:

- **Α. Γενικές Δραστηριότητες**
- **Β. Μνημεία**
- **Γ. Αγορά**
- **Δ. Τουρισμός**
- **Ε. Σταθμός**

που προσεγγίζουν το Μοναστηράκι ως ιστορική, πολιτιστική και περιβαλλοντική ενότητα..

Οργανώνεται σε δύο μέρη:

1. Τετράδιο Δραστηριοτήτων για το δάσκαλο.

Περιλαμβάνει παιδαγωγικές δραστηριότητες που ο δάσκαλος προτείνει στους μαθητές και εφαρμόζονται μέσα και έξω από την τάξη.

2. Υλικό για το μαθητή.

Περιλαμβάνει: Τετράδιο μαθητή με φύλλα εργασίας, χάρτη, επιλεγμένα κείμενα, φωτοκαρτέλες, χαρακτηριστικά, χαρτοκατασκευή, επιτραπέζιο παιχνίδι.

Ελπίζουμε ότι το εκπαιδευτικό υλικό που σας προτείνουμε θα αποτελέσει στήριγμα για την εκπόνηση ενός προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης ικανού:

➔ να συμβάλει ώστε οι μαθητές:

- να διαπιστώσουν και να κατανοήσουν τις σχέσεις που υπάρχουν στο περιβάλλον τους.
- να αντιληφθούν τη δική τους θέση μέσα στο πλέγμα των σχέσεων που διαμορφώνονται
- να εκπαιδευτούν ώστε να παίρνουν αποφάσεις για τα περιβαλλοντικά ζητήματα που τους αφορούν

➔ να ενθαρρύνει αντιλήψεις και στάσεις θετικές σε μια ανάπτυξη που θα προωθή τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων χωρίς να θυσιάζεται το φυσικό ή κατασκευασμένο περιβάλλον.

Μ. Δημοπούλου, Ε. Μπαμπίλα, Α. Φραντζή, Μ. Χατζημιχαήλ

«Εκδηλώσεις του Κ.Π.Ε. Αργυρούπολης με την ευκαιρία της Παγκόσμιας ημέρας Περιβάλλοντος»

Με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος (5 Ιουνίου) - και λαμβανομένων υπόψη των υποχρεώσεων των εκπαιδευτικών και των μαθητών στις σχολικές μονάδες - το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Αργυρούπολης διοργανώνει ή συνδιοργανώνει τις παρακάτω δραστηριότητες:

1. 6 - 10 Μαΐου 1999. Σε συνεργασία με το Κ.Π.Ε. της Στοκχόλμης, εργαστήριο για τις δράσεις των Κ.Π.Ε. στα πλαίσια του Διεθνούς Συνεδρίου «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: από το Νηπιαγωγείο στο Πανεπιστήμιο» στη Σουηδία.
2. 13-17 Μαΐου 1999. Στις εγκαταστάσεις του Κ.Π.Ε., σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Αιγαίου, 5νθήμερο Σεμινάριο Επιμόρφωσης 50 Εκπαιδευτικών της Δ/σης Δ/θμιας Εκπ/σης Πειραιά.
3. 20 Μαΐου 1999. Τελική εκδήλωση παρουσιάσεων σχολικών εργασιών του διεθνούς θεματικού δικτύου «ΑΕΡΑΣ - ΥΓΕΙΑ».
4. 21 - 25 Μαΐου 1999. Εκδηλώσεις για τα 5 χρόνια του προγράμματος Π.Ε. Ελλάδος - Κύπρου ΧΡΥΣΟΠΡΑΣΙΝΟ ΦΥΛΛΟ με συμμετοχή στις παρουσιάσεις 200 μαθητών και 30 εκπαιδευτικών από 10 Σχολεία.
5. 26 Μαΐου 1999. Συνάντηση εργασίας και παρουσιάσεων προγραμμάτων των 20 Σχολείων Β/θμιας Εκπ/σης που συμμετέχουν στο θεματικό δίκτυο «ΔΑΣΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΠΙΟΥ».
6. 4 Ιουνίου 1999. Συνάντηση εργασίας και παρουσιάσεων προγραμμάτων των 20 Σχολείων Α/θμιας Εκπ/σης που συμμετέχουν στο θεματικό δίκτυο «ΤΑ ΡΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ».
7. 10 Ιουνίου 1999. Συνάντηση εργασίας και προβληματισμού με θέμα: «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ».

Ο Διευθυντής του Κέντρου Π.Ε. Αργυρούπολης
ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΑΡΑΓΓΙΤΑΚΗΣ

Στις 15 Απριλίου συνεδρίασε στη Θεσσαλονίκη το Διοικητικό Συμβούλιο της Π. Ε. ΕΚ. Π. Ε. με τη συμμετοχή και των Προέδρων των Παραρτημάτων.

Στη συνεδρίαση έγινε ενημέρωση των παρισταμένων για την πορεία των οργανωτικών του συνεδρίου και παρουσιάστηκε η αφίσα του.

Συζητήθηκαν επίσης θέματα που αφορούν την συλλογή της ύλης, τα οικονομικά και την κυκλοφορία του περιοδικού καθώς επίσης και θέματα του ταμείου της Ένωσης.

Αναπτύχθηκε προβληματισμός για τις σχέσεις του Δ.Σ. της Π. Ε. ΕΚ. Π. Ε. με τα Παραρτήματα και αποφασίστηκε να γίνει καταστατική συνέλευση για την τροποποίηση του καταστατικού, η οποία αρχικά τοποθετείται τον Οκτώβριο, αμέσως μετά το συνέδριο. Αναμένουμε την εισήγηση του Δ.Σ. για τις προσυνεδριακές συζητήσεις.